

EKVATOR CUMHURİYETİ PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	10
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER.....	14
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER	20
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	22

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Mevzuatı (İthalat Rejimi, İhracat Rejimi)

Ekvator serbest ticarete dayalı bir dış ticaret rejimi uygulamaktadır. Ülkenin 1996 yılında Dünya Ticaret Örgütü'ne üyeliğı ile birlikte, birçok ürüne uygulanan gümrük tarifeleri %30 ve altına çekmiştir.

Ekvator'un AND Topluluğı'na (CAN) üyeliğı dolayısıyla, bu birliğın üyeleri (Bolivya, Kolombiya, Peru) arasında uygulanan gümrük vergisi indirimlerinden yararlanmakta ve diğler üyelere muafiyet sağlamaktadır. Üye ülkeler arasında ANDEAN Serbest Ticaret Bölgesi oluşturulmuştur. 1995 yılından itibaren üçüncü ülkelere Ortak Gümrük Tarifesi uygulanmaya çalışılsa da üye ülkelere özgü birçok istisna ve ortak gümrük tarifesiinden sapmalar da bulunmaktadır.

Ekvator'un halihazırda Avrupa Birliğı, Birleşik Krallık, Avrupa Serbest Ticaret Birliğı (EFTA), Şili ve Çin ile STA'sı; MERCOSUR (Brezilya, Arjantin, Uruguay, Paraguay), Meksika, Küba, Guatemala, El Salvador, Kosta Rika ve Nikaragua ile Tercihli Ticaret Anlaşmaları bulunmaktadır. Ekvator, AND Birliğı üyeliğı nedeniyle Bolivya, Kolombiya ve Peru ile serbest ticaret bölgesi oluşturmuş ve 1995 yılından itibaren ortak gümrük tarifesi uygulamasına geçmiştir.

Ekvator, son dönemde çeşitli ülkelere STA imzalamak konusunda daha proaktif ve kararlı bir politika izlemektedir. Bu kapsamda, Ekvator'un Çin ile imzaladığı STA 01/05/2024, Kosta Rika imzaladığı ticaret anlaşması ise 01/10/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Diğler taraftan, Güney Kore ile bir STA niteliğı taşıyan, "The Korea - Ecuador Strategic Economic Cooperation Agreement" 02/09/2025 tarihinde resmi olarak imzalanmıştır. Diğler taraftan Ekvator ile Kanada arasındaki STA müzakerelerinin altıncı turu, 02/02/2025 tarihinde tamamlanmış olup anlaşmada imza aşamasına geçilmiştir. Ekvator ile Amerika Birleşik Devletleri arasında yürütülen Karşılıklı Ticaret Anlaşması (Agreement on Reciprocal Trade – ART) müzakerelerinin esas itibarıyla tamamlandığı 13 Şubat 2026 tarihinde kamuoyuna duyurulmuştur. Ayrıca, Ekvator hükümeti tarafından, 05/02/2026 tarihinde Ekvator ve BAE arasında imzalanması öngörülen Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması (CEPA) müzakerelerinin teknik olarak tamamlandığını duyurulmuştur. Son olarak, Dominik Cumhuriyeti ile STA müzakereleri devam etmektedir. Diğler taraftan, ülkemiz ile Ekvator arasında 2011 yılında başlatılan STA müzakerelerinde uzun süredir somut bir ilerleme kaydedilememiştir. (<https://www.produccion.gob.ec/acuerdos-comerciales/>)

Ekvator ithalat ve ihracat rejimleri, 2010 yılında yürürlüğe giren Üretim, Ticaret ve Yatırım Organik Kanunu (Código Orgánico de la Producción, Comercio e Inversiones-COPCI) tarafından düzenlenmektedir. Bu kapsamlı yasal çerçeve, uluslararası ticaretin gerekliliklerini ve prosedürlerini belirlemektedir.

İthalat ve ihracat yapan tüm kişi ve firmalar, Ekvator Gümrük İdaresine (SENAE) kayıt olmalıdır. Ayrıca, ithalat ve ihracat yapan tüm kişi ve kuruluşlar vergi numarası (Registro Único de Contribuyentes - RUC) almalıdır. Ekvator Gelir İdaresi (Servicio de Rentas Internas - SRI) tarafından verilen bu numara, tüm ticari işlemler için zorunludur.

Ekvator, uluslararası ticarete mal sınıflandırması için Harmonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi (HS Kodu) kullanmaktadır. Özellikle, Andean Topluluğu'nun uyarladığı NANDINA (Andean Ülkeleri Ortak Gümrük Tarifesi Nomenklatürü) sistemine göre işlem yapmaktadır. Ekvator'un ulusal tarife sistemi, 10 haneli kodlardan oluşmaktadır. İlk 8 hane NANDINA kodlarına, son 2 hane ise ülkeye özgü alt kategorilere ayrılmaktadır.

<https://www.aduana.gob.ec/>
www.produccion.gob.ec/comex

Gümrük Vergileri

1996 yılından bu yana Dünya Ticaret Örgütü üyesi olan Ekvator'da gümrük tarifelerinin basit ortalaması yüzde 21,9'dur (tarım ürünleri için yüzde 25,7; tarım dışı ürünler için yüzde 21,2). Ekvator'un En Çok Kayrılan Ülke (MFN) kapsamında uyguladığı basit ortalama gümrük vergisi oranı ise 2023 yılında yüzde 11,2 olarak gerçekleşmiştir (tarım ürünleri için yüzde 17,4; tarım dışı ürünler için yüzde 10,2). Ayrıca Ekvator, ithalat sırasında, %0,5 Çocuk Fonuna Katkı Fonu ile ürüne göre değişebilen %15 KDV tahsil etmektedir. <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/ecuador-import-tariffs>

Ekvator tarafından ürün 10 haneli GTİP kodu bazında ürüne yönelik ithalat sırasında uygulanan gümrük vergisi, diğer vergiler ile ürüne ilişkin teknik düzenlemelere, Ekvator Gümrük İdaresi'nin aşağıda yer alandan linkinden erişim sağlamak mümkün bulunmaktadır.

<https://mesadeservicios.aduana.gob.ec/arancel/>

İç Vergiler ve Oranları

Ekvator İç Gelir İdaresi (SRI), teknik ve özerk bir kurum olarak, iç vergilerin toplanmasından ve vergi sisteminin uygulamasından sorumludur. Vergi Sistemi, merkezi ve yerel vergileri ihtiva etmektedir.

<https://www.sri.gob.ec/web/intersri/home>
<https://www.sri.gob.ec/informacion-general>

Merkezi Vergiler: Gelir Vergisi (Impuesto sobre la Renta), Katma Değer Vergisi (IVA), Özel Tüketim Vergisi (ICE), Veraset Vergisi'dir. Petrol, madencilik ve turizm için özel vergi rejimleri mevcuttur.

Yerel Vergiler: Emlak vergisi, işlem vergileri, patent ve kayıt vergileri, toplam varlıklar vergisi belediyelerce uygulanmaktadır.

Başlıca vergi türleri aşağıda belirtilmektedir.

Gelir Vergisi:

Ekvator'da şirketler için gelir vergisi (Impuesto a la Renta para Sociedades) genel olarak vergi matrahı üzerinden %25 oranında uygulanmaktadır. Bu oran, Ekvator'da kurulu şirketler, yabancı şirketlerin ülkedeki şubeleri ile Ekvator'da daimi işyeri bulunan yabancı şirketler için geçerlidir. Diğer taraftan, şirketler için gelir vergisi oranı belirli durumlarda artırılabilir.

Örneğin, ortaklık yapısında vergi cenneti mukimi bir ortak bulunması durumunda bu oran %28'e çıkarken, Ekonomik Kalkınma ve Mali Sürdürülebilirlik Yasası (2021) sonrasında kurulan yeni şirketler için kurumlar vergisi oranı 3 yüzde puan indirilerek %22 olarak uygulanabilmektedir. Ayrıca, belirli yatırım ve yeniden yatırım koşullarının sağlanması hâlinde kurumlar vergisi oranında indirimler uygulanabilmektedir. Diğer taraftan, gelir vergisi gerçek kişiler için kademeli %0 ila %37'tir.

- Gelir Vergisi, gerçek kişiler ile yerli ve yabancı şirketlere uygulamaktadır. Mali yıl 1 Ocak'ta başlamakta, 31 Aralık'ta sona ermektedir.
- Vergilendirilebilir toplam gelirden tüm devir, indirim, maliyet, harcama ve kesintiler çıkarılarak vergi matrahı hesaplanmaktadır.
- Gerçek kişiler ile şirketler istisnai haller dışında beyan usulüne tabidir.

<https://www.sri.gob.ec/web/quest/impuesto-renta>

Katma Değer Vergisi:

- Mülkiyet transferleri, ithalat, ticaret, tüm alım satım işlemleri, telif hakkı ve sınai mülkiyet hakları işlemleri ve yasada belirtilen hizmetler KDV'ye tabidir.
- Ekvator'da uyuşturucu ticareti ile mücadele etmek amacıyla ihtiyaç duyulan finansmanın sağlanması için Ekvator Hükümeti tarafından düzenlenen "İç Silahlı Çatışma ile Mücadele ve Ekonomik ve Sosyal Krizin Bertaraf Edilmesi Kanunu" kapsamında Katma Değer Vergisi (KDV) sürekli olarak %12'den %13'e yükseltilmiştir. Bununla birlikte, Devlet Başkanı'na, ihtiyaç duyulması halinde KDV'yi %15'e kadar çıkarma yetkisi verilmiştir. Bu minvalde, Devlet Başkanı Noboa, bütçedeki sıkıntıları gerekçe göstererek KDV oranını 2024 yılında %15'e çıkarmıştır.
- İç Vergi Rejimi Kanunu'nun (Ley de Régimen Tributario Interno) 65'inci maddesinde, Katma Değer Vergisi (KDV) genel oranının %13 olduğu, kamu maliyesi ve ödemeler dengesi koşulları dikkate alınarak Devlet Başkanı tarafından bu oranın değiştirilebileceği, ancak hiçbir durumda %13'ün altında ve %15'in üzerinde uygulanamayacağı hüküm altına alınmıştır. Bu yetkiye dayanılarak çıkarılan 10 Aralık 2024 tarihli ve 700 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 470 sayılı Başkanlık Kararnamesi ile 2025 yılı için KDV genel oranı %15 olarak belirlenmiştir.
- Bilahare, Ekvator Gelir İdaresi'nin (SRI) NAC-DGECCGC25-00000006 sayılı ve 26 Aralık 2025 tarihli Sirkülerine göre Ekvator'da 2026 yılında KDV oranının %15 olarak uygulanmasına devam edileceği belirtilmiştir. Anılan Sirküler'de belirtildiği üzere, Başkanlık Kararnamesi ile yeni bir değişiklik yapılmadığı sürece, en son yürürlükte olan oran geçerliliğini koruyacaktır. Bu nedenle 2026 yılı itibarıyla KDV oranı bakımından yeni bir indirim veya artış söz konusu değildir. Öte yandan, KDV istisnaları, sıfır oranlı işlemler, muafiyetler ve özel uygulamalar bakımından İç Vergi Rejimi Kanunu (Ley de Régimen Tributario Interno) ve ilgili ikincil mevzuatta öngörülen mevcut hükümler aynen yürürlükte kalmaya devam edecektir.

<https://www.sri.gob.ec/web/quest/impuesto-al-valor-agregado-iva>

Döviz Çıkış Vergisi (ISD):

- Yurtdışına yapılan para transferi işlemlerine uygulanır.
- Tüm gerçek ve tüzel kişiler tarafından ödenir.
- İşlemi yapan finansal kuruluşça uygulanır.
- 2026 yılı için ISD genel oranı %5 olarak uygulanacaktır. Bununla beraber, Ekvator Devlet Başkanı Daniel Noboa, 30 Aralık 2025 tarihli ve 272 sayılı Başkanlık Kararnamesi ile 1 Ocak 2026'dan itibaren geçerli olmak üzere, bir takım mal ithalatları kapsamında yapılan yurt dışına döviz çıkışları sırasında uygulanacak olan ISD için farklılaştırılmış oranlar belirlemiştir. Buna

göre, ilaç sektörüne ait belirli tarife alt pozisyonları için ISD oranı %0, diğer stratejik üretim sektörleri için ise %2,5 olarak uygulanacaktır. Düzenleme, ulusal üretimi teşvik etmeyi amaçlamakta olup, uygulamaya esas alt pozisyonlar ilgili Bakanlıklar tarafından yayımlanacak teknik liste ile belirlenecektir. Söz konusu farklılaştırılmış ISD oranları, ithalata konu mallar için yurt dışına yapılan döviz transferleri sırasında uygulanacaktır.

- Ekvator'da yatırım sözleşmesi imzalayan firmalar sermaye malı ve hammadde ithalatında bu vergiden muaftır. Ayrıca, yatırımcılar karlarının en az %50'sini tekrar yatırıma dönüştürmek kaydıyla döviz çıkış vergisinden muaftır.
- Hammadde ve sermaye malları ithal eden düzenli ihracatçılara, net döviz gelirini göstermeleri şartıyla vergi iadesi yapılır.
- Yatırımın finansmanında yurtdışından kullanılan kredi ödemelerinde sermaye çıkış vergisi istisnası (vergi cennetleri hariç) bulunmaktadır.
- Ekvator'da faaliyet gösteren yabancı yolcu veya yük havayolu taşımacılığı şirketlerinin yurtdışına para transferi sırasında ödediği döviz çıkış vergisi kaldırılmıştır.

<https://www.sri.gob.ec/web/guest/impuesto-a-la-salida-de-divisas-isd>

Özel Tüketim Vergisi (ICE):

- Özel Tüketim Vergisi (ICE), İç Vergi Rejimi Kanunu'nun 82'nci maddesinde ayrıntıları verilen belirli mallara (yerli veya ithal) ve hizmetlere uygulanan bir vergidir. Bu vergi, malların ve hizmetlerin ithalatında ya da tüketimine ortaya çıkmaktadır.
- Ürüne göre advalorem veya spesifik olarak hesaplanmaktadır.
- Sigaralar, alkollü içecekler, plastik poşetler, şekerli alkolsüz içecekler gibi tüketimi sınırlandırılmak istenen veya kamu sağlığı ve çevre açısından hassas kabul edilen ürünlere uygulanmaktadır.
- 2026 mali yılı için ICE tarifeleri, İç Gelir İdaresi tarafından yayımlanan 29 Aralık 2025 tarihli ve NAC-DGERCGC25-00000040 numaralı Karar ile belirlenmiştir. Buna göre, sigaralar için adet başına 0,16 dolar, alkollü içkiler için litre saf alkol başına 10,41 dolar, sanayi tipi bira için litre saf alkol başına 13,62 dolar, zanaat tipi bira için litre saf alkol başına 1,56 dolar, şekerli alkolsüz içecekler (içeriğinde 25 gramdan fazla ilave şeker bulunanlar) için 100 gram ilave şeker başına 0,18 dolar ve plastik poşetler için adet başına 0,08 dolar ICE uygulanacaktır.

<https://www.sri.gob.ec/web/guest/impuesto-consumos-especiales>

Beyan ve Ödeme:

Vergi toplama işlemlerinden sorumlu kurum Ekvator İç Gelir İdaresi'dir (SRI). Gelir vergisi beyana tabidir. Beyan dönemi, gerçek kişiler için Mart ayı, tüzel kişiler içinse Nisan ayıdır. Ay içerisindeki son tarihler ise vergi numarasının dokuzuncu hanesine göre değişiklik göstermektedir. Beyan SRI web sayfasından yapılabilmekte, ödemeler anlaşmalı bankalar aracılığıyla gerçekleştirilebilmektedir.

Muhasebe Defterleri ve Finansal Tablolar:

Şirketler Üst Kurulu'nun getirdiği kurallar gereğince, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRS) uygulanmaktadır.

Amortisman:

Duran Varlık Amortismanı genel olarak:

- I. Arsa hariç gayrimenkul yıllık %5,
- II. Demirbaş (bilgisayar benzeri ekipman hariç) için yıllık %10,
- III. Taşıt ve bilgisayar benzeri ekipman için yıllık %20.

Yatırımların Amortismanı:

Faiz, komisyon, sigorta primi, haklar, ticari marka harcamalarına göre değişiklik arz eder

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Ekvator DTÖ Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşmasını onaylamasına rağmen ithalat kaydı, ithalat izinleri, gözetim sertifikaları, ürün sınıflandırmalarının doğrulanması, karşılıklı tanıma sertifikası, gümrük varış belgesi, otomatik veya otomatik olmayan lisanslama gibi izin ve prosedürler uygulamakta sıkça kullanılmaktadır ve bu süreçler ithalatı zorlaştırmaktadır. Ekvator, 9 Şubat 2026 tarihi itibarıyla Ticaret Kolaylaştırılması Anlaşması taahhütlerinin %84'ünü uygulamaktadır.

<https://tfadatabase.org/en/members/ecuador#information-for-traders>

Ayrıca, Ekvator Standardizasyon Kurumu (INEN) birçok ürün için teknik düzenlemeler ve standardizasyon uygulamakta ve ithalat sırasında “Tanıma Sertifikası” ve “Uygunluk Sertifikası” talep etmektedir. Söz konusu belge için başvuru, Ekvator Gümrük İdaresine ait ECUAPASS sistemi üzerinden yapılmaktadır. Başvuru süreci, gerekli belgeler ve ücret aşağıdaki resmi sitede yer almaktadır.

<https://www.normalizacion.gob.ec/>

<https://www.gob.ec/inen/tramites/certificado-reconocimiento-inen-traves-vue>

<https://www.gob.ec/inen/tramites/certificado-conformidad-sello-calidad-inen>

Bununla birlikte, Ekvator pazarına sunulan ürünler için gerek insan sağlığının gerekse bitki ve hayvan sağlığının korunması çerçevesinde gerekli belgeler (ithalat izni, sağlık kaydı, ithalat kaydı vs.) talep edilmektedir. Söz konusu belgeler, Bitki ve Hayvan Sağlığı Düzenleme ve Denetim Ajansı (AGROCALIDAD) veya Sıhhi Düzenleme, Denetim ve Gözetim Ajansı (ARCSA) tarafından verilmektedir.

<https://www.controlsanitario.gob.ec/>

<https://www.agrocalidad.gob.ec/>

Dış Ticaret Komitesi (COMEX), hangi ürün için hangi dokümanın veya ithalat izninin gerekli olduğunu belirleyen ve gümrük prosedürleri haricindeki ithalat prosedürlerine karar veren birimdir. <https://www.produccion.gob.ec/comex/>

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Ekvator 1996 yılında DTÖ hükümlerine uygun şekilde absorbsiyon programlarını kademeli olarak kaldırmayı taahhüt etmesine rağmen, bazı tarım ürünleri ithalatı halihazırda ithalat izni veren Danışma Komitelerinin (Consejos Consultivos) kararlarına tabidir. Genellikle yerli üreticilerden oluşan bu komiteler Tarım Bakanlığı'na mısır, soya küspesi, süt ve et ürünleri gibi ürünlerin ithalatına izin verilip verilmemesine ilişkin tavsiye bildirmektedir.

<https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/SS/directdoc.aspx?filename=q:/G/LIC/N2ECU2.pdf&Open=True>

Ekvator'a bazı tarım ürünlerinin ithalatı için Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık Bakanlığı, Bitki ve

Hayvan Sağlığı Düzenleme ve Denetim Ajansı -AGROCALIDAD gibi çeşitli kamu kuruluşlarından ön izin alınması gereklidir. İşlenmiş gıdaların, gıda katkı maddelerinin, içeceklerin, kozmetik ürünlerin, eczacılık ürünlerinin, reaktiflerin, doğal ürünlerin ve zirai ilaçların ithalatı için Sağlık Bakanlığı'ndan da ön izin (sağlık kaydı) istenmektedir. Bu izin yerli üreticilerden de istenmektedir.

<https://www.gob.ec/arcfz/tramites/solicitud-permiso-zoosanitario-importacion-animales-productos-subproductos-origen-animal>
<https://www.gob.ec/arcfz/tramites/emision-permiso-fitosanitario-importacion-plantas-productos-vegetales-articulos-reglamentados>

Ayrıca, ilaç ve tıbbi cihaz ithalatında, Sıhhi Düzenleme, Denetim ve Gözetim Ajansı'nın (ARCSA) ilaç kayıt ve ithalat izni süreçleri bulunmaktadır. Diğer taraftan, psikotropik ilaçların ve uyuşturucu yapımında kullanılan bazı öncü kimyasalların ithalatında Ulusal İlaç Konseyi'nden (CONSEP) ön izin almak gerekmektedir. Silah, mühimmat, patlayıcı, zırhlı araçlar, gemi ve diğer ilgili malzemelerin ithalatı için Savunma Bakanlığı'ndan ön izin alınması gerekmektedir.

Ekvator Standardizasyon Kurumu tarafından Aralık 2008'de fren yağı, lastik, fren pedalı, fren sıvısı, konfeksiyon ve ayakkabı gibi birçok ürün için yeni uygunluk değerlendirme gereklilikleri ve prosedürleri getirilmiştir.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Ekvator Standartlar Enstitüsü (INEN) etiketleme gereksinimlerini belirleyen kurumdur. Ürün bazında değişebilen etiketleme gereksinimleriyle beraber genel olarak etiketleme İspanyolca dilinde olmalı ve

- Şirketin adı
- Adres
- Telefon numarası
- Vergi kayıt numarası (RUC)
- Ürünün menşe ülkesi
- Birim
- Net ağırlık
- Gerekliyse sağlık kayıt numarası

bilgilerini içermelidir.

Tüm etiketleme gereksinimleri, her INEN düzenlemesinde ayrıntılı olarak belirlenmektedir. Ayrıca, gıda ürünleri için, Ekvator Sağlık Bakanlığı, gıda ambalajlarının arka yüzünde yüksek (kırmızı), orta (sarı) veya düşük (yeşil) yağ, şeker ve tuz seviyelerini göstermek için zorunlu bir etiketleme sistemi kullanmaktadır. Etiketleme düzenlemeleri ile ilgili detaylı bilgi ürün bazlı olarak INEN'in aşağıda belirtilen internet sitesinde yer almaktadır.

<https://www.normalizacion.gob.ec/conoce-acerca-de-la-inspeccion-de-etiquetado-y-rotulado-de-productos-en-el-ecuador/>
<https://www.gob.ec/mpcei/tramites/autorizacion-etiquetado-retiquetado-mercancias-sujetas-reglamentacion-tecnica>
<https://www.normalizacion.gob.ec/estado-de-reglamentos-tecnicos-ecuatorianos-2/>

Aralık 2008’de Ekvator Kalite Konseyi (CONCAL) bagaj, ayakkabı ve giyim için etiketleme uygunluk gereksinimlerini değiştirmiştir. Sevkiyat öncesinde ithalatçı ya da temsilci aracılığıyla INEN’den güncel etiketleme gereksinimlerinin doğrulanması tavsiye edilmektedir. Bu değişiklikler aynı zamanda Resmi Gazete de yayımlanmaktadır. <https://www.registroficial.gob.ec/>

Teknik Engeller

Ekvator’un ithalat sırasında talep etmiş olduğu belgeler ve sürekli değişen yasal düzenlemeler, Ekvator pazarına girişte tarife dışı engel yaratmaktadır. Dış ticaret politikası ve ilgili düzenlemelerden sorumlu birim, Dış Ticaret Komitesi’dir (COMEX). COMEX tarafından yayımlanan Kararlara aşağıdaki internet adresinden erişim imkanı mevcuttur.

<https://www.produccion.gob.ec/comex/>

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (<https://teknikenyel.ticaret.gov.tr/>). Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Ekvator’da fikri mülkiyet haklarının koruma altına alınması için bu hakların Ekvator Ulusal Fikri Mülkiyet Hakları Kurumuna (SENADI) kayıt ettirilmesi gerekmektedir.

Ekvator’da lisans, patent ve ticari markalar Fikri Mülkiyet Hakları Kanunu’na tabidir. And Topluluğu’nun 486 sayılı Ortak Fikri Mülkiyet Rejimi de patent, marka ve lisans haklarını denetlemektedir. Ticari markaların, patentlerin, kullanım biçimlerinin, endüstriyel tasarımların, ticari isim ve logoların lisansı için yapılan sözleşmelerin Ekvator Ulusal Fikri Mülkiyet Hakları Kurumuna (SENADI) kaydettirilmesi gerekmektedir.

<https://www.derechosintelectuales.gob.ec/>

<https://www.derechosintelectuales.gob.ec/instructivos-patentes>

Teknoloji transferi sözleşmeleri de SENADI’ye kaydettirilmelidir. Ayrıca, bu sözleşmeler yabancı bir yatırım olarak kabul edildiklerinde Ekvator Merkez Bankası’na da (Banco Central del Ecuador) kayıt ettirilmelidirler. Lisanslar, talep edilmelerinden itibaren 6 ay içinde verilmektedir. Belirli bir markanın kullanımını kayıt ettirmek için marka kullanımına izin veren noter onaylı bir sözleşme ile bir avukat tarafından imzalanmış başvuru talep formu, SENADI’ye gönderilmelidir. <https://www.derechosintelectuales.gob.ec/derechos-intelectuales/>

Ayrıca, Ekvator, 1988 yılında Dünya Fikri Mülkiyet Örgütüne (WIPO-<https://www.wipo.int/portal/en/index.html>) üye olmuştur.

Dağıtım Kanalları

Ekvator pazarına girişte izlenecek en iyi stratejilerden birinin, pazara doğrudan ihracat yapmak yerine, satışlar ve marka bilinirliği belirli bir düzeye ulaşmaya kadar yerel bir temsilci/distribütör ile çalışmak ya da ürünün niteliği ve rekabet koşullarına bağlı olarak yatırım ortaklığı kurmak olduğu değerlendirilmektedir. Ekvator pazarına distribütör aracılığıyla girmek firmalarımız için pazar risklerini indirgeyecek, dağıtım ağına etkin bir erişim sağlayacak ve pazarda tutunma açısından fayda sağlayacaktır. Böylece, Ekvator’a olan ihracatta da devamlılık sağlanacaktır.

Distribütörler orta ve büyük çaplı şirketler olup, yabancı üreticilerden büyük miktarda ithalat yapmakta ve bu ürünlerin dağıtımını ülke içinde kendi belirledikleri fiyattan yapmaktadırlar. Belirli bir komisyon karşılığında çalışan acenteler ise ülkedeki eğitimli ve deneyimli satış ekibi aracılığıyla aldığı siparişlere göre kendi kaynaklarıyla ithalat yapmakta ve iç piyasada satmaktadırlar. Doğrudan alım yapan firmalar ise genellikle kendi kullanımları için doğrudan imalatçıdan ithalat yapan büyük imalat şirketleri, kamu kurumları veya perakende zincirleridir.

Yatırım ve iş ilişkilerinde kişisel bağlantılar önemli olup, büyük yatırım ve iş ortaklıkları için özellikle ilk zamanlarda ülkenin bizzat ziyaret edilerek kamu ve özel sektördeki yetkililerle görüşülmesi önem arz etmektedir.

Acente veya distribütörlük anlaşmasında miktar, teslim süresi, fiyat, ortak pazarlama giderleri, eğitim, finansal araçlar, kredi, anlaşmanın geçerlilik süresi ve anlaşmazlıkların halli gibi konular üzerinde durulmasında yarar görülmektedir.

Ekvatorlu alıcılar, güven ilişkisi kurulduktan sonra aracıları ortadan kaldırıp daha düşük maliyetle doğrudan imalatçıdan alım yapmayı tercih edebilmektedir.

Makine ve ekipman satışlarında, yedek parça tedariki ve satış sonrası hizmetler Ekvator'a mal satabilmek için önemli faktörlerdir. Kito ve Guayaquil, ithal edilen ürünlerin dağıtımında en önemli merkezlerdir. Manta, Cuenca ve Santo Domingo ise diğer başlıca dağıtım merkezleridir. Distribütörlerin çoğunluğu kendi satış ekibiyle tüm ülkeye dağıtım yapabilmekte, çoğunun büyük şehirlerde şube ve depoları bulunmaktadır.

Tüketici Tercihleri

Ekvatorlu tüketicilerde fiyat duyarlılığı yüksek olmakla birlikte, özellikle son yıllarda ürün güvenliği, kalite ve menşe bilgisine daha fazla önem verilmektedir. Orta ve üst gelir grubunda, sağlık, hijyen ve sertifikasyon unsurları satın alma kararında belirleyici olabilmektedir. Gıda ve tarım ürünlerinde yerel üretim tercih edilmekle birlikte, yerli arzın yetersiz kaldığı veya kalite beklentisinin karşılanamadığı durumlarda ithal ürünlere yönelim gözlenmektedir. Artan ücretler ve kredi imkanlarının genişlemesiyle beraber, özellikle orta sınıfın hane halkı harcamaları artma eğilimindedir.

Pazarın küçük olması, büyük çaplı iş yapma isteğindeki firmalar açısından caydırıcı görünmekle birlikte, niş pazarlara ve üst düzey gelir gruplarına hitap eden ürünler açısından büyük fırsatlar mevcuttur. Turizm sektöründeki hızlı gelişim sebebiyle, büyük otel zincirlerinin doğrudan alımları ve müteahhitlik alanındaki fırsatlar değerlendirilmelidir.

Ülkede etnik çeşitlilik yüksek olup, dört ayrı bölgede (kıyı bölgeleri, yüksek alanlar, Amazon bölgesi ve Galapagos Adaları) 24 etnik grup yaşamaktadır. Bu etnik grupların özellikle gıda tüketimlerindeki farklı tercihlerinin araştırılması ve buna uygun ürünler sunulması fark yaratacak faktörlerdendir.

Marka bağımlılığının yüksek olmasından dolayı reklam ve tanıtım faaliyetleri önem arz etmektedir. Kadınların iş hayatına daha fazla aktif katılım göstermesi ve ev-işyeri arası yolculuk süresinin uzaması sebebiyle hazır gıda ve "fast food" tüketimi artmaktadır.

Ülkede sosyal medya kullanımı fazla olup, en fazla kullanılan sosyal medya siteleri Facebook, Instagram, LinkedIn, Youtube, Tiktok'tur. Ekvator'daki firmalar ile iletişim kurmada firmaların sosyal medya profilleri de kullanılabilir. Bununla birlikte, sosyal medya mecraları Ekvator'da ürün reklamı vermek için önemli platformlardır. Ayrıca, Ekvator'da kapıda ödeme ve banka üzerinden para transferi oldukça yaygındır.

Perakende alışverişte geleneksel kanallar (pazarlar, bakkallar) halen önemini korumakla birlikte, özellikle büyük şehirlerde modern perakende zincirleri ve online satış kanallarının payı artmaktadır. Fiyat-kalite dengesi sunan markalar tüketici sadakati yaratabilmektedir.

İlaç, kişisel bakım ve hızlı tüketim ürünlerinde resmi izinler, etiket bilgisi ve menşe ülke tüketici güveni açısından önem taşımaktadır. Latin Amerika genelinde olduğu gibi, kampanya ve promosyonlar satın alma davranışını doğrudan etkilemektedir

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Ekvator küçük ve konsantre bir pazardır. Az sayıda oyuncu birçok sektöre hakim konumdadır. Birçok sektörde bir ya da birkaç firma pazar hakimiyetine sahip durumdadır. Bu nedenle distribütörlerin fiyat belirleme gücü yüksektir. Dikey bütünleşme yaygındır. İmalatçı firma, dağıtımını da kendisi yapabilmektedir.

Elektronik ticaret yaygın değildir. Mercadolibre en büyük e-ticaret sitesidir. Ancak, söz konusu site yalnızca satıcı ile müşteriyi bir araya getirmekte, ödeme araçları site üzerinden kullanılmamaktadır. Satıcının ve müşterinin aralarında anlaşarak alışverişini tamamlamaları gerekmektedir. Kendi ürünlerini e-ticaret yoluyla satan ve kredi kartı kullanımına izin veren firmalar da (De Prati, la bahia, comando, tutto vs.) bulunmaktadır. Bununla birlikte, ülkede Facebook Pazar Yeri ve Instagram uygulamaları yaygın olarak kullanılmaktadır.

Diğer taraftan, son dönemde özellikle Temu ve Amazon gibi e-ticaret platformları üzerinden gerçekleştirilen satışlar Ekvator'da kayda değer bir şekilde artış göstermiştir. Temu'nun Ekvator'da faaliyet göstermeye başlamasıyla, düşük fiyatlarla satılan ürünler, yerel üreticileri negatif etkilemiştir.

Fiyatlandırma:

Ekvator'da fiyatlandırma stratejileri, genel olarak, ekonomik koşullar, tüketici davranışları ve rekabet ortamına bağlı olarak şekillenmektedir.

Elektrik enerjisi, petrol ürünleri, telefon ücretleri, gübre, tarım kimyasalları ve bazı eczacılık ürünlerinin fiyatı devlet tarafından belirlenmektedir. Süt ve bazı tarım ürünlerinde asgari destek fiyatı uygulanmaktadır. İthal edilen ürünlerin fiyatı ise piyasa koşullarına göre belirlenmekte ve herhangi bir fiyat kontrolüne tabi bulunmamaktadır. Ancak piyasanın birkaç firmanın elinde bulunması nedeniyle ülkede fiyatlar genel seviyesi yüksektir.

Sonuç olarak, Ekvator pazarında fiyatlandırma yaparken maliyetler, rekabet, tüketici alışkanlıkları ve devlet politikaları dikkate alınmalı, kalite ve marka farkındalığı artırılarak fiyat avantajı sağlanmalıdır.

Satış Sonrası Hizmetler:

Tüketicileri Koruma Kanunu (Ley Organica De Defensa Del Consumidor), mal ve hizmet tedarikçilerinin sattıkları ürünlere uygun garanti sunmasını öngörmektedir.

Eğitimli ve yetkin hizmet teknisyenlerinin ve yedek parçaların mevcudiyeti, bir ekipmanı, makineyi veya teknik açıdan karmaşık ürünleri satın alma kararını etkilemektedir. Bakım ve yedek parça gerektiren ürünleri ihraç eden şirketler, Ekvatorlu distribütörlerin bu hizmetleri sağladığına dikkat etmeli, gerekirse bu konuda eğitim vermelidir.

Reklam ve Promosyon:

Televizyon ve radyo reklamları, Ekvator'da en etkili tanıtım araçlarıdır. Ecuavisa, Teleamazonas, Ecuador TV, TC Television, RTS, ve GamaTV en büyük ulusal televizyon kanallarıdır. Kito, Guayaquil ve Cuenca medya ve reklam sektörünün merkezidir. Radyo reklamları daha çok hedef kitlenin şehir dışında ya da kırsal bölgelerde yaşaması durumunda etkilidir.

Günlük gazeteler, dergiler ve ticari kataloglar da reklam amaçlı kullanılabilir. Primicias, El Universo, El expreso, El telégrafo, ve La Hora ülke genelinde dağıtımı yapılan en büyük gazetelerdir. Primicias ülkenin, El Expreso, El Universo ise başkent Kito'nun en popüler gazeteleridir.

Fiyat rekabeti Ekvator pazarında önemli bir satış faktörüdür. Satış materyalleri İspanyolca olarak hazırlanmalıdır. İş insanlarımızın yerel temsilcileri ile birlikte tanıtım yöntemine karar vermesi, reklam ajansları ile çalışmaları faydalı olacaktır. İnternet ve sosyal medya kullanımı ülke genelinde son yıllarda artmaktadır. Sosyal medya ürün tanıtımı ve reklam için sıkça kullanılmaktadır. Bununla birlikte, pek çok firma, kendi sosyal medya hesaplarındaki ürün tanıtımlarında sosyal medya fenomenlerini kullanmaktadır.

Ekvator pazarında doğrudan pazarlama imkanları sınırlıdır. Tüketici ürünleri, elektrikli eşya ve spor aletlerinin yerel ve kablolu televizyon kanallarında reklamı yapılmakta; yerel satış ve iletişim noktası bilgileri sağlanmaktadır. Yerel bir şirket ürün depolaması yapmakta, sipariş almakta ve genellikle adrese teslim çalışmaktadır. Kozmetik ürünleri tüketiciye doğrudan pazarlanmakta olup, Kolombiya markaları bu dağıtım yoluyla güçlü pazar payı elde etmişlerdir. Teleamazonas, Ecuavisa, TC Televisión, GamaTV ve RTS gibi yerel televizyonlar doğrudan pazarlama konusunda aktiftir.

Ekvator'da Türk dizileri yoğun bir şekilde izlenmektedir. Türk dizileri, Türk markalarının ve ürünlerinin tanıtılması için etkili bir pazarlama platformu yaratmaktadır. Bu fırsatın, özellikle Türk ihraç ürünlerinin tanıtılması ve satılması adına önemli stratejik bir araç olarak kullanılabileceği değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, Türk dizilerinde uygulanacak olan ürün yerleştirme, kültürel pazarlama, sponsorluk gibi pazarlama stratejileri vesilesiyle Türk ürünlerine ve firmalarına ilişkin farkındalığın Ekvator'da artırılabilmesi değerlendirilmektedir.

Kamu İhaleleri

Ekvator'da şeffaflığın sağlanabilmesini teminen kamu alımları tek bir merkeze, Kamu Alımları Ulusal Ajansı (Servicio Nacional de Contratacion Publica-SERCOP) bağlanmış olup, tedarikçi olabilmek için aşağıdaki linkte yer alan sistemden (Sistema Oficial de Contratacion Publica) Tek Tedarikçi Siciline (Registro Único de Proveedores-RUP) kayıt olunması gerekmektedir.

<https://portal.compraspublicas.gob.ec/sercop/>

<https://www.compraspublicas.gob.ec/ProcesoContratacion/compras/>

<https://www.compraspublicas.gob.ec/ProcesoContratacion/compras/FO/paso1.cpe>

Başta müteahhitlik hizmetleri olmak üzere kamu ihalelerinin pek çoğunda aranan şartlardan biri, Ekvator'da yasal bir temsilci bulundurmak olabilmektedir. Yeni ihaleler aşağıdaki internet adresinden takip edilebilmektedir.

<https://www.compraspublicas.gob.ec/ProcesoContratacion/compras/PC/buscarProceso.cpe?sq=1>

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Ekvator ekonomisinde başlıca sektörler; petrol, madencilik, tarım, balıkçılık ve su ürünleri (özellikle karides ve ton balığı) ve ormancılık ahşap ürünleri (özellikle balsa) olarak öne çıkmaktadır.

Dönem:2023	Hizmet	Tarım	Sanayi (imalat)
Sektör / GSYİH (%)	59,72	7,68	26,86

Kaynak:https://www.statista.com/statistics/451308/share-of-economic-sectors-in-the-gdp-in-ecuador/?srsltid=AfmBOopmaFONYvK_h0CtOwkjizOpq3EIJZ4N0aiAbKE4NRzGcBPqW1qCA

Tarım ve Hayvancılık

Ekvator'un tarım sektörü, ülke ekonomisinin temel taşlarından biridir ve özellikle muz, kakao, kahve ve gül başta olmak üzere kesme çiçek ürünleri üretimiyle öne çıkmaktadır. Tarım, hem iç pazarın gıda güvenliğini sağlamada hem de ihracat gelirlerini artırmada kritik bir rol oynamaktadır. Ülkenin tropikal iklimi, verimli toprakları ve geniş biyoçeşitliliği, tarımsal üretimin yıl boyunca devam etmesini mümkün kılmaktadır. Ekvator'un tarıma son derece elverişli bir iklime ve toprak yapısına sahip olmasına rağmen, sektördeki küçük ölçekli çiftçilerin yoğunluğu, verimsizlik, altyapı eksiklikleri, iklim değişikliğinin etkileri sektörün başlıca zorluklarıdır.

Muz, kakao, gül başta olmak üzere kesme çiçekler başlıca ihraç ürünleri olup önemli gelir kaynaklarıdır. Kahve, pirinç, patates, manyok, şeker kamışı, brokoli, mango ve palmye kalbi ise ülkede üretilen diğer başlıca tarım ürünleridir. Ayrıca, lifleri dokumacılıkta kullanılan kapok ağacı, yaprakları Panama şapkasının yapımında kullanılan "toquilla" önemli tarım ürünleri arasındadır. Ayrıca, bir çeşit tagua palmye ağacının çekirdeğinden üretilen tekstilde kullanılan koroza (tagua) düğmeleri ülkeye özgü ürünlerdendir.

<http://www.agricultura.gob.ec/>

Muz, Ekvator ekonomisi açısından stratejik bir tarım ürünü olup, ülkenin en önemli ihracat kalemlerinden biridir. Ekvator, dünyanın en büyük muz ihracatçısı olup, küresel muz ticaretinde belirleyici bir konuma sahiptir. Üretim ağırlıklı olarak ülkenin kıyı bölgelerinde yoğunlaşmakta ve sektör, kırsal istihdam ve döviz geliri açısından kritik rol oynamaktadır.

Ekvator, 2025 yılında bir önceki yıla kıyasla %11,1 artışla 4,06 milyar dolar muz ihraç etmiştir. Ülke, özellikle ABD, AB ve Rusya pazarlarına yaptığı ihracatla küresel muz ticaretinde önemli bir paya sahiptir.

Son yıllarda, organik ve adil ticaret sertifikalarına sahip muz üretimi artış göstermekte olup, bu eğilim Ekvator'un ihracatta katma değer yaratmasına katkıda bulunmaktadır. Muz sektöründe ilişkin ülkede gerçekleştirilen başlıca fuar, Ekvator Muz İhracatçıları Birliği organizatörlüğünde düzenlenen Banana Time fuarıdır. <https://www.aebe.com.ec/bananatime>

Ekvator, kakao üretiminde önemli bir konuma sahiptir ve özellikle yüksek kaliteli "Fino de Aroma" kakao çeşidiyle tanınmaktadır. Son dönemde, ülkenin kakao ihracatında dikkat çekici bir artış yaşanmıştır. 2025 yılında bir önceki yıla kıyasla %24,8 artışla 4,18 milyar dolar kakao ihraç etmiştir. Kakao ihracatındaki artışta kakaonun uluslararası fiyatının artması ile Afrika'daki elverişsiz iklim koşulları neticesinde alternatif pazar arayışlarının etkili olduğu değerlendirilmektedir. Afrika'daki kakao üretiminin iklim değişikliği nedeniyle olumsuz etkilenmesi, Ekvator'a avantaja sağlamıştır.

Ekvator, özellikle gül başta olmak üzere kesme çiçek üretiminde, uygun iklim koşulları ve yüksek kalite standartları sayesinde dünyanın önde gelen üretici ve ihracatçı ülkeleri arasında yer almakta; sektör ülkeye önemli döviz geliri ve istihdam sağlamaktadır. Ülkede çiçeklik sektöründe iki yılda bir düzenlenen en önemli fuar Expo Flor Ecuador Fuarıdır. 2026 yılında tekrar düzenlenecek olan fuar Ekvator Ulusal Çiçek Üreticileri ve İhracatçıları Derneği organizatörlüğünde gerçekleştirilmektedir. <https://www.florecuador.com/>

Son olarak, Ekvator organik tarım ürünleri üretiminde de önemli bir mesafe kat etmiştir. Nitekim, Ekvator AB'nin en büyük organik ürün tedarikçisi konumundadır. AB pazarının yanı sıra ABD pazarına da önemli miktarda organik tarım ürünü ihraç edilmektedir. Başlıca organik ihracat ürünleri arasında muz, kakao çekirdekleri, kesme çiçekler, kahve, brokoli, ananas ve ejder meyvesi (pitahaya) bulunmaktadır.

Balıkçılık ve Deniz Ürünleri:

Ekvator, balıkçılık ve deniz ürünleri, sektörlerinde de oldukça gelişmiştir. Karides ve konserve balık, ülkenin başlıca ihraç ürünleri arasında önemli yer tutmaktadır.

Ekvator karides ihracatında dünya lideri konumundadır. 2025 yılında bir önceki yıla kıyasla %20,2 artışla 8,4 milyar dolar karides ihraç etmiştir. Karides ihracatı, Ekvator ekonomisi için stratejik bir gelir kaynağıdır ve petrol dışı ürünler arasında en yüksek hacme sahip ihracat kalemidir. Ülkenin karides ihracatında başlıca pazarları; ABD, Avrupa Birliği ve Çin'dir. Uygun deniz ekosistemi sayesinde yıl boyunca sürdürülebilir üretim yapabilen Ekvator, modern akuakültür teknikleri ile verimliliğini artırmaktadır. Karides sektörü, son yıllarda biyogüvenlik önlemleri ve teknoloji kullanımı sayesinde hastalık risklerini azaltarak büyümesini sürdürmektedir. Ancak, küresel talepteki dalgalanmalar, lojistik maliyetler ve çevresel sürdürülebilirlik gereklilikleri sektörün karşılaştığı başlıca zorluklar arasındadır. Ayrıca, ülkede karides odağında deniz ürünlerine ilişkin düzenlenen en önemli fuar Aqua Expo Fuarı olup, bu fuar Ulusal Deniz Odası organizatörlüğünde yapılmaktadır.

<https://www.cna-ecuador.com/aquaexpo/>

Diğer taraftan, Ekvator, konserve ve işlenmiş ton balığı ihracatında dünya genelinde önde gelen ülkeler arasında yer almaktadır. Karides su ürünleri ihracatında ilk sırada bulunsa da, işlenmiş balık ihracatında ton balığı Ekvator açısından stratejik bir konuma sahiptir.

Sanayi

Ekvator endüstrisindeki başlıca sektörler petrol, işlenmiş gıda, tütün, balıkçılık, madencilik, tekstil, mobilya, metal işleme, makine, otomotiv, plastik ve kimyadır.

İmalat sanayi, işlenmiş gıdalar, içecekler, tekstil, kimyasallar ve ilaç üretimi üzerine yoğunlaşmaktadır. Sanayide teknoloji ve ara malı açısından ithalata bağımlılık sürmektedir. Ancak sanayi sektörü, petrole bağımlılık, dalgalanan emtia fiyatları ve teknolojik modernizasyon ihtiyacı gibi zorluklarla karşı karşıyadır. Hükümet politikaları ve yabancı yatırımlar, sanayi sektörünün büyümesinde kilit rol oynamaktadır.

Madencilik

Ekvator'da, madencilik sektörü zengin bakır, altın ve gümüş başta olmak üzere çeşitli maden rezervleri ve artan yabancı yatırımlar sayesinde ülke ekonomisinde giderek daha stratejik bir konuma gelmiştir. Fruta del Norte ve Mirador gibi büyük ölçekli projeler, madenciliği ihracat gelirleri ve döviz kazandırıcı faaliyetler açısından öne çıkarırken, sektör istihdam yaratılması ve ekonomik çeşitlenmenin desteklenmesi bakımından da önemli katkılar sağlamaktadır. Hükümet, yatırımları teşvik ederken sorumlu madencilik anlayışını öne çıkarmaya, çevresel sürdürülebilirlik ve sosyal hassasiyetleri gözetmeye çalışmaktadır.

Bununla birlikte sektör; altyapı yetersizlikleri, hukuki belirsizlikler, yerel toplulukların tepkileri ve sürdürülebilir uygulamalara duyulan ihtiyaç gibi yapısal zorluklarla karşı karşıyadır. Madencilik faaliyetlerinin büyümesi, Ekvator'un sınırlı yerli sanayisi nedeniyle maden makineleri ve ekipmanlarına olan ithalat ihtiyacını da artırmaktadır. Bu durum, yabancı tedarikçiler için önemli fırsatlar yaratmaktadır. Orta ve uzun vadede ekonomik büyüme ile çevresel ve sosyal dengelerin birlikte gözetilmesi, sektörün sürdürülebilir gelişimi açısından kritik önem taşımaktadır.

Ekvator'da madencilik sektöründe düzenlenen en önemli fuarlardan biri HJ Becdach Ferias Eventos Congresos firması organizatörlüğünde düzenlenen Expo Conference Expominas Fuarıdır.

<https://hjbecdachferias.com/inicio/expominas/>

Enerji

Ekvator'da elektrik üretiminin büyük ölçüde (%80) hidroelektrik santrallere dayanması, iklim değişikliğine bağlı kuraklık koşullarıyla birlikte ciddi bir enerji krizini tetiklemiştir. 2023 yılı sonbaharında başlayan planlı elektrik kesintileri, 2024 yılı sonbahar aylarında derinleşmiş, elektrik arzının talebi karşılayamaması ekonomik faaliyetleri olumsuz etkilemiş ve ülke ekonomisinde bir daralmaya yol açmıştır. Enerji açığı, yalnızca hane halkını değil sanayi ve ticari faaliyetleri de etkileyerek krizin derinleşmesine neden olmuştur. 2025 yılında elverişli iklim koşulları sayesinde herhangi bir enerji krizi yaşanmamıştır. Ancak, ülkedeki artan enerji talebi kapsamında halihazırda Ekvator'un elektrik üretim arzı yetersizdir. Ülke sık sık Kolombiya'dan elektrik ithalatına başvurmaktadır.

Diğer taraftan, bu süreçte hükümetin öncelikleri, kısa vadede arz açığını kapatmaya yönelik acil tedbirler ile orta ve uzun vadede yapısal dönüşümü eş zamanlı yürütmek olmuştur. Jeneratör kiralınması, mevcut hidroelektrik santrallerin modernizasyonu ve komşu ülkelerden elektrik temini gibi geçici çözümlerin yanı sıra, enerji matrisinin çeşitlendirilmesi temel politika

hedefi haline gelmiştir. Bu çerçevede güneş ve rüzgar başta olmak üzere yenilenebilir enerji yatırımlarının hızlandırılması, hidroelektrik santrallerin kapasitesinin güçlendirilmesi ve hidroelektrik santrallere aşırı bağımlılığın azaltılması ve enerji arz güvenliğinin güçlendirilmesi hükümetin enerji alanındaki başlıca öncelikleri arasında yer almıştır.

Ayrıca, Ekvator'da HJ Becdach Ferias Eventos Congresos firması organizatörlüğünde, yenilenebilir enerji sistemlerini de içeren Expo Conference Oil &Power Gas Energias Renovables Fuarı enerji alanındaki en önemli fuarlardandır.

<https://hjbcdachferias.com/inicio/oil-power/>

<https://www.ambienteyenergia.gob.ec/>

Hizmetler

Hizmet sektöründe yer alan başlıca faaliyetler aşağıda yer almaktadır.

İnşaat ve Müteahhitlik Hizmetleri:

Ekvator'da inşaat sektörü, ülke ekonomisi için kritik bir öneme sahiptir. Doğrudan ve dolaylı istihdam yaratma potansiyelinin yanı sıra, imalat, ticaret, finans, ulaşım ve enerji gibi sektörleri canlandırarak ekonomiye katkı sağlamaktadır. Ayrıca, sektör Ekvator'un öncelikli projeleri olan petrol rafinerileri, kara yolu bağlantıları ve hidroelektrik santrallerin inşası ve iyileştirilmesi gibi büyük altyapı projelerinde doğrudan yabancı yatırım çekilmesinde de kilit bir rol oynamaktadır.

İnşaat sektörü, Ekvator'da 1,5 milyon doğrudan ve dolaylı istihdam sağlamakta ve lokomotif bir sektör rolü oynamaktadır. 2024 yılında ülke GSYİH'si 124,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiş olup, inşaat sektörü 4,9 milyar dolar ile bunun %3,9'unu temsil etmiştir. Son on yılda inşaat sektörü, yıllara göre ülke GSYİH'sinin %4 ile %6'sı temsil eden değişen oranlarda yer almıştır.

Dış borç ve kredi teminindeki sıkıntılar sebebiyle Ekvator'un inşaat ve altyapı sektöründe oluşan yatırım boşluğunu sağladığı kredilerle Çin doldurmuştur. Ülkenin altyapısının zayıf olması sebebiyle bu alanda büyük potansiyel mevcuttur. Yılda yıla gelişmekte olan Ekvator'da gerek konut gerekse altyapı inşaat sektörünün önümüzdeki yıllarda büyüyeceği öngörülmektedir.

Bankacılık:

Ekvator'un para biriminin 2000 yılından bu yana ABD doları olması ve Ekvator'un para basma yetkisinin bulunmaması nedeniyle mali politikalar konusunda hareket imkanı kısıtlıdır. Ancak, dolarizasyon gerek enflasyonla mücadele gerekse IMF ile yapılan kredi anlaşmasının devamlılığı için mevcut Hükümetin en çok önem verdiği konulardan birisidir.

Kamu sektörünün yapmış olduğu ithalat ödemeleri Ekvator Merkez Bankası aracılığıyla gerçekleştirilir. Kamu sektörü ithalatları için Ekvator Merkez Bankası'nda akreditif açılabilir. Ekvator'daki özel ve kamu bankaları da uluslararası ticaret için akreditif imkanı sunmaktadır. Akreditif için ülkemizden bazı bankalar ile anlaşması bulunan Ekvator'daki bankalar, Banco Pichincha, Banco Pacifico, Banco Procredit ve Citibank'tır.

Ekonomik Dönüşüm Yasası ile bankaların denetimi sıkılaştırılmıştır. Ekvator ile ticaret yapan iş adamları ABD bankaları ve diğer küresel bankalar ile çalışabilmektedir. Banka ve Sigortacılık Şirketleri Denetim Kurulu (Superintendencia de Bancos y Seguros) 1927 yılından bu yana finans sistemini denetlemekle görevli kurumdur.

Ülkenin başlıca bankaları; Pichincha, Guayaquil, Pacífico, Produbanco, Internacional, Bolivariano, orta büyüklükteki bankaları ise General Rumiñahi, Austro ve Machala'dır. Ekvator'daki kamu bankaları BanEcuador, Banco del Pacifico, Biess, Ekvator Kalkınma Bankası'dır. Bunların yanında 18 küçük banka ve 1 uluslararası banka (Citibank) hizmet vermektedir. Ayrıca, Western Union, Money Gram gibi para transferi konusunda faaliyet gösteren şirketler mevcuttur. Banco Pichincha, Banco Pacifico, Procredit bankalarının ülkemizdeki bankalar ile akreditif açma konusunda anlaşmaları bulunmaktadır. Bir Ekvator bankasında kişi başına 27.000 dolara kadar tutulan mevduatlar, Mevduat Sigorta Şirketi (COSEDE) tarafından sigorta kapsamındadır.

Bankalar Birliği: <http://www.asobanca.org.ec/>

Turizm:

Ekvator'un turizm sektörü, ülke ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Ülke, And yükseklerindeki ülkelerden birisidir. Turizm açısından da volkanik manzaraları, yağmur ormanları, koloniyel mimarisi, plajları ve Galapagos Adaları ile büyük bir eko-turizm potansiyeline sahiptir. 2025 yılında ağırlıklı olarak ABD, Kolombiya ve Peru ve İspanya'dan gelen 1.372.751 turist Ekvator'u ziyaret etmiştir.

<https://servicios.turismo.gob.ec/visualizador>
<https://ecuador.travel/en/>

Ulaştırma:

Ekvator'da Kito, Guayaquil ve Manta şehirlerinde 3 adet uluslararası havaalanı bulunmaktadır. Kito Havalimanı havayolu kargo taşımacılığında da kullanılmaktadır. Ekvator'da kargo ve petrol taşımacılığında kullanılan 7 adet kamuya ait, 10 adet de özel liman bulunmakta olup, başlıca limanlar; Guayaquil, Pasorja (DP World), Bolivar (Yılport Holding), Esmeraldas, Manta'dır. Guayaquil Limanı, konteyner, depolama ve Ro-Ro taşımacılığı gibi liman hizmetleri bakımından oldukça gelişmiştir. Ülkemize deniz yolu ile yapılan mal gönderimlerinin süresi yaklaşık 1 aydır. Ülkede 956 km'lik demiryolu ağı bulunmakla birlikte, devlete ait demiryolu şirketi zarar ettiği gerekçesiyle 2020 yılında kapatılmıştır. 2025 yılında toplam tren hattının 25 kilometresi yeniden faaliyete geçirilmiştir. Trenden sorumlu kamu şirketi olan Ferrocarriles del Ecuador henüz tasfiye sürecini tamamlamamış olmasına rağmen Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı iki hattın yeniden işletmeye alınması için üç belediye ile iş birliği anlaşmaları imzalamıştır. Ülke içi ulaştırmada en yaygın olarak karayolu kullanılmaktadır. Turkish Cargo, Kito-İstanbul arasında haftada üç gün kargo taşımacılığı gerçekleştirmektedir.

Haberleşme:

Ekvator Elektronik Ticaret Odası'na göre, Ekvator %84 ile internet kullanım oranında Latin Amerika bölgesinde beşinci sırada bulunmaktadır. Mobil telefon kullanım oranı ise %92'dir.

Ekvatorlu tüketiciler daha çok küçük marketler ve pazarlardan alışveriş yapmaktadır. Ülkede büyük süpermarketleri kullananların sayısı da azımsanmayacak kadar fazladır. Ülkedeki en

büyük süpermarket zincirleri; sektörün %60'ını elinde tutan Corporacion Favorita (Supermaxi) ve El Rosado'dur (Micomisariato). Tiendas Industriales Asociadas (TIA), Mega Santa Maria ve Supermercados Coral ise orta büyüklükteki süpermarket zincirleridir. Anneler Günü, Babalar Günü, Noel, yeni yıl, Karneval ve Sevgililer Günü gibi özel günlerde satış hacmi artmaktadır.
<https://cece.ec/>

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Ekvatorlu iş insanları İngilizce bilmektedirler. Ancak, ülkeye yapılacak ziyaretlerde ve ticari ilişkilerin kurulmasına yönelik çalışmalarda ülke koşullarına hakim ve İspanyolca konuşan bir tercüman kullanılmasında fayda görülmektedir. Bununla birlikte, ilk defa firmalara e-posta gönderilmesi durumunda firmanın dikkatini çekmek için İspanyolca mail gönderilmesinde fayda görülmektedir.

Ekvatorlu iş insanlarından gelen e-posta ve iş tekliflerinin olumsuz bile olsa yanıtlanması önem taşımaktadır. E-postalarda, selamlamaya ve vedaya, kibar bir dil kullanmaya özen gösterilmektedir. Doktor, Mühendis ve Ekonomist gibi unvanların kullanımı yaygındır. İş görüşmelerinde Ekvatorlu iş insanları resmi ve oldukça kibardır. Görüşme genellikle kararlaştırılan zamanda başlamaktadır. Ekvatorlu iş insanları, tanıdık ve güvenilir kişilerle uzun vadeli bir iş ilişkisi yaklaşımı sergilemektedir.

Para Kullanımı

Ekvator'un resmi para birimi, 2000 yılından bu yana ABD dolarıdır. Ekvator'da kredi kartı kullanımı yaygın olmamakla birlikte Visa, Master Card, Diners Club kartları birçok ticari işletmede geçerlidir. Ülkede 100 dolarlık banknot pek çok işletme tarafından kabul edilmemektedir. Bu nedenle 20 dolarlık banknot bulundurulmasında fayda görülmektedir.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi uygulaması

Türk vatandaşlarının tabi olduğu vize uygulamalarına göre; Umuma Mahsus Pasaport hamilleri 90 güne kadar olan turistik amaçlı seyahatlerinde vizeden muaftır. Hizmet, Hususi ve Diplomatik Pasaport hamilleri 90 güne kadar olan turistik amaçlı seyahatlerinde vizeden muaftır.

Diğer taraftan, 18 Şubat 2022 tarihinde yayımlanan İnsan Hareketliliği Yasasına ilişkin 354 sayılı Karar kapsamında, yabancıların Ekvator'a girişlerinde gerekli olan vizelerin arasına "ticaret eylemleri ve diğer faaliyetler için vize" eklenmiştir. Söz konusu Karar Türk vatandaşlarını da kapsamaktadır.

Bu minvalde, Karar'ın 99. maddesine göre, insan hareketliliği otoritesinin yetkilerine hâle getirmeksizin, göçmenlik kontrol makamı, yabancı bir kişinin, ticaret ve iş faaliyetleri geliştirmek, şirketler ve gerçek kişilerle temaslar kurmak, idari veya adli işlemleri yürütmek, spor faaliyetleri, gönüllü faaliyetler, araştırma faaliyetleri, akademik veya bilimsel çalışmalar, teknoloji, yenilik, sanat, kültürel faaliyetler ile istihdam ilişkisi olmayan diğer alanlarda faaliyet göstermek için Ekvator topraklarına vardığı tarihten itibaren, istisnai olarak, bir (1) kronolojik yıl içinde kümülatif olarak otuz (30) uzatılamayan gün boyunca kalış izni verebilir.

Söz konusu Karara aşağıdaki internet adresinden erişim imkânı mevcuttur.

https://minka.presidencia.gob.ec/portal/usuarios_externos.jsf

<https://serviciosdigitales.cancilleria.gob.ec/authentication>

<https://www.cancilleria.gob.ec/2020/06/15/visa-temporal/>

<https://www.gob.ec/sites/default/files/regulations/2023-05/REGLAMENTO%20A%20LA%20LOMH-2023.pdf>

Ekvator’a seyahat:

Türkiye’den Ekvator’a doğrudan uçak seferleri bulunmamaktadır. Türk Hava Yolları’nın İstanbul’dan Panama ve Kolombiya’ya doğrudan uçuşu bulunmaktadır. Bu ülkelerden aktarma yapılabilmektedir.

Şehir merkezine yakın konumdaki Kito ve Guayaquil Havaalanlarından şehre ulaşım uygun fiyatlarla taksiyle sağlanabilmektedir. Güvenlik açısından telsizli taksilerin kullanılması tavsiye edilmektedir. Kito ve Guayaquil’de Uber uygulamaları ile taksi bulma imkanı da mevcuttur. Büyük otellerin “shuttle” hizmetleri de bulunmaktadır. Araç kiralama alternatifi de mevcuttur ancak göreceli olarak daha maliyetlidir.

Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri

Ekvator’da günışığından yararlanma amaçlı saat düzenlemesine gidilmemektedir. Çalışma saatleri 09:00-18:00 arasındır. 2026 yılında Ekvator’daki tatil günleri aşağıda yer almaktadır:

- 1 Ocak (Yeni Yıl);
- 16 ve 17 Şubat (Karnaval);
- 3 Nisan (Kutsal Cuma ve Paskalya);
- 1 Mayıs (İşçi Bayramı);
- 25 Mayıs (Pichincha Zaferi);
- 10 Ağustos (Bağımsızlık Günü);
- 9 Ekim (Guayaquil’in Bağımsızlık Günü),
- 2 Kasım (Azizler Günü),
- 3 Kasım (Cuenca’nın Bağımsızlık Günü),
- 7 Aralık (Kito’nun Kuruluşu),
- 25 Aralık (Noel)

<https://www.turismo.gob.ec/wp-content/uploads/2025/08/Calendario-feriados-nacionales-2025-2030.pdf>

Yerel Saat

Ekvator ile Türkiye arasındaki saat farkı -8 saat olup, örneğin Türkiye’de saat akşam 18.00 iken Ekvator’da sabah 10.00’dur. www.worldtimezone.com

Ölçü Birimi

Metrik sistem ölçülerinin yanı sıra yerel ölçü birimleri de kullanılmaktadır. (libre vs.)

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Şirketler Yasası'nda beş şirket türü tanımlanmıştır. Bunlar,

- Kollektif Şirket (Compañia en nombres colectivos)
- Komandit Şirket (Compañia en comandita)
- Limited Şirket (Compañia de Responsabilidad Limitada)
- Anonim Şirket (Compañia Anonima)
- Karma Şirket (Compañia de Economía Mixta)

Şirket Kurma Prosedürü

Ekvator'da şirket kurulumu Şirketler Yasası ile düzenlenmiştir. Şirketler, Menkul Kıymetler ve Sigortacılık Denetim Kurulu (www.supercias.gob.ec) tarafından oluşturulan elektronik sistem ve ilgili diğer kuruluşların da bu sisteme entegrasyonu ile birlikte, şirket kurulumu elektronik olarak yapılabilmektedir.

Kuruluş işlemi aşağıdaki aşamaları ihtiva eder:

- Şirket, Menkul Kıymetler ve Sigortacılık Denetim Kurulu internet sitesine kayıt olur, <https://www.supercias.gob.ec/portalscvcs/portalConstitucionElectronica.html>
- Şirket kurulum formu ve gerekli belgeler eklenerek, şirket ismi alınır,
- Bankada sermaye entegrasyon hesabı açtırılır,
- Şirket kurulumu için bir avukata kuruluş sözleşmesi ve imzalı tüzük hazırlatılır,
- Bir noter tarafından gözden geçirilen belgeler onaylanır ve belgelerin imzalanması için tarih belirlenir, Şirketin bulunduğu belediyeden şirketin açılmasına dair izin alınır, <https://servicios.quito.gob.ec/>
- Belediye Ekonomik Faaliyetler Siciline kayıt olunur ve Belediye Lisans vergisi ödenir, [https://pam.quito.gob.ec/MDMQ_Tramites/\(S\(f5ltuj2se1x0w0fqxxxqno4h\)\)/Operativas/FrmFichaTramite?codtt=63](https://pam.quito.gob.ec/MDMQ_Tramites/(S(f5ltuj2se1x0w0fqxxxqno4h))/Operativas/FrmFichaTramite?codtt=63)
- Şirket tüzüğü ve yasal temsilcisi Ticaret Siciline kaydettirilir. Ticaret Sicil Ofisi belgeleri onaylar, <https://www.gob.ec/dinarp/tramites/inscripcion-constitucion-companias-sociedades>
- Şirket kurulumu ulusal bir gazetede yayımlatılır,
- Şirketin resmi temsilcisi belirlenir,
- Sistem tarafından gerekli belgeler Gelir İdaresi'ne (SRI) iletilir, SRI şirket için vergi numarası (RUC) oluşturur, <https://www.sri.gob.ec/ruc-personas-naturales>
- Ekvator Sosyal Güvenlik Kurumuna online kayıt olunur ve şifre alınır,
- Çalışanlar Çalışma Bakanlığına kaydettirilir,
- Sistem şirket kuruluş işlemlerinin sonuçlandığına dair bir dosya numarası oluşturur. <https://www.registrospublicos.gob.ec/>

Yabancı Şirketlere Özel Maddeler:

Ekvator'da faaliyetlerde bulunmak isteyen yabancı bir şirketin, Şirketler Kanunu 415 ile 419'uncu maddeleri kapsamında yerel bir şube kurması gerekmektedir. Ekvator'da faaliyet gösteren yabancı şirketin Ekvator'daki faaliyet ve işlemleri Ekvator kanunlarına tabidir.

Şirketler Kanunu 415 ile 419'uncu maddelerinde yer alan önemli hususlar aşağıda belirtilmektedir. Yabancı bir şirketin Ekvator'da faaliyetlerine başlayabilmesi için aşağıda belirtilen başlıca şartları yerine getirmiş olması gerekmektedir;

- Şirket, orijin ülkesinde yasalara uygun biçimde kurulu olmalıdır,
- Şirketin orijin ülkede yasal olarak kurulduğu Ekvator Konsolosluğunca belgelenmelidir,
- Şirket orijin ülkedeki yasalara ve şirket tüzüğüne göre şube açma ve uluslararası pazarlarda iş yapma yetkisini haiz olmalıdır,
- Şirket yönetiminin Ekvator'da şube açılması yönünde karar alınmalıdır,
- Ekvator'da gerçekleştirilecek tüm faaliyet ve yasal işlemlere yetkili bir sürekli temsilci bulundurulmalıdır,
- Şirket faaliyetleri için yeterli miktarda sermaye tahsis edilmelidir,
- Yatırım nakden ülkeye giriş yapacaksa, şirketin şube için asgari sermayeyi karşıladığına dair banka evrakı temin edilmelidir,
- Eğer temsilci yabancı ise, Ekvator'da yatırımcı vizesi almalı ve oturma iznine sahip olmalıdır, <https://www.gob.ec/mremh/tramites/concesion-visa-residencia-temporal-inversionista>
- Tüm bu hususlar Şirketler, Menkul Kıymetler ve Sigortacılık Denetim Kurulu'na beyan edilerek, gerekli izin alınmalıdır,
- Yabancı şirket temsilcileri Ticaret Odasına kaydolmalıdır.

Şirketlerin feshi aşağıdaki durumlarda gerçekleşmektedir;

- Tüzüğünde belirtilen sürenin sona ermesi,
- Merkezinin başka ülkeye taşınması,
- İflas,
- Yasa ve tüzük bağlamında ortaklar kararı,
- Kuruluş amacıyla yürütülen faaliyetlerin sonlanması/amacın imkansız hale gelmesi,
- Şirket sermayesinin en az yüzde 50'sinin kaybı, ya da komandit, limited, anonim ve karma şirketler için rezervlerin tamamının kaybı, sermayenin en az %50'sinin kaybı,
- Yasada belirtilen şirket birleşmeleri,
- Ortak sayısının yasa da belirlenen asgari sayının altına düşmesi (altı ay içerisinde tamamlanamaması halinde),
- Kanunda belirli özel hallerin ihlali,
- Yasada belirlenen asgari sermayenin karşılanamaması,
- Üst Kurulun denetim ve kontrollerine engel olmak ya da kararlarına uymamak,
- Kanunda sayılı diğer ihlaller.

Şirketler mevzuatına aşağıda belirtilen kaynaklardan ulaşılabilir.

- https://www.supercias.gob.ec/bd_supercias/descargas/lotaip/a2/Ley-Cias.pdf
- https://www.supercias.gob.ec/bd_supercias/descargas/ss/instructivo_soc.pdf
- https://appscvsmovil.supercias.gob.ec/quiasUsuarios/images/quias/cons_elec/MANUAL_USUARIO_CONSTITUCION_ELECTRONICA_USUARIO.pdf
- <https://www.gob.ec/scvs/tramites/constitucion-electronica-companias>
- <https://www.proecuador.gob.ec/quia-del-inversionista/>
- <https://www.derechoecuador.com/constitucion-de-companias-en-linea>

Sigorta

Sosyal güvenlik uygulamaları Sosyal Güvenlik Enstitüsü'nce (IESS) yürütülmektedir.
<https://www.iess.gob.ec>

Şirketlerce istihdam edilen çalışanlarla ilgili olarak:

- Sigorta Primi İşçi Payı toplam %9,45,
- Sigorta Primi İşveren Payı ise %11,15'tir.

Contribution Rate (%)			
Concept	Personal	Patronal	Total
INVALIDITY INSURANCE, AGE AND DEATH (12 pension)	6,64	3,1	9,74
ORGANIC LAW OF DISABILITIES	0,1	0	0,1
HEALTH INSURANCE	0	5,71	5,71
WORK RISK INSURANCE	0	0,55	0,55
UNEMPLOYMENT INSURANCE	2	1	3
COUNTRYMEN SOCIAL INSURANCE	0,35	0,35	0,7
ADMINISTRATIVE EXPENSES	0,36	0,44	0,8
TOTAL	9,45	11,15	20,6

- Asgari ücret; Çalışma Bakanlığı, işçi ve işveren temsilcilerinden oluşan komisyonca belirlenmektedir. Asgari ücret 2026 yılı için 482 ABD Doları olarak belirlenmiştir. Asgari ücrette sektörel değişiklikler söz konusu olabilmektedir. Ayrıca, 13. ve 14. maaş uygulaması bulunmaktadır. Tüm yıl alınan ücretin on ikide biri 13. maaş olarak, bir asgari ücret ise 14. maaş olarak ikramiye verilmektedir.
- Sözleşme türleri; Hızlı/Zımni Sözleşme, Deneme Sözleşmesi (en fazla 90 gün), Belirli İş İçin Sözleşme, İşe Bağlı Sözleşme, Duruma Bağlı Sözleşme, Geçici Sözleşme, Mevsimsel Sözleşmedir.
- Çalışma süresi; günlük 8 saat, haftalık 40 saattir. Fazla mesai, ücrete tabidir.
- İzin süresi; Yıllık 15 gündür (Beşinci yıldan sonra her yıl için ilave gün)

Sosyal güvenlik sistemine ilişkin mevzuat ve kurumlara ilişkin detay bilgilere aşağıda yer alan linklerden ulaşılabilir.

- Sosyal Güvenlik Yasası
https://www.iess.gob.ec/documents/10162/33701/Ley_seguridad_social.pdf
- Çalışma Yasası:
<https://www.gob.ec/sites/default/files/regulations/2018-10/C%C3%B3digo-del-Trabajo.pdf>
- Çalışma Bakanlığı
<http://www.trabajo.gob.ec>
- Gelir İdaresi Kurumu
<https://www.sri.gob.ec/web/intersri/home>
- Sosyal Güvenlik Kurumu:
<https://www.iess.gob.ec>
- Şirketler, Menkul Kıymetler ve Sigortacılık Denetim Kurulu
<https://www.supercias.gob.ec>
- Ulusal Kamu Veri Kayıt Müdürlüğü-Ticaret Sicil
<https://www.registrospublicos.gob.ec>

Bankacılık Mevzuatı

Ekvator finansal sisteminin yasal çerçevesi, Ekvator'daki finansal faaliyetler ile ekonominin kalkınması için tasarruf ve yatırımları düzenleyen bir dizi kanun, yönetmelik, kararname ve normdan oluşmaktadır. Bankacılık Sistemi, Ekvator Anayasası ile Finansal Sistem Kurumları Genel Kanunu çerçevesinde düzenlenmektedir. Ekvator Anayasası'nın 308'inci maddesinde finansal faaliyetlerin bir kamu düzeni hizmeti olduğu ve finansal faaliyetlerin yasalara uygun olarak ve önce devletten izin alınarak gerçekleştirilebileceği ifade edilmektedir.

Anayasa'nın 303'üncü maddesinde ise para, kredi, döviz ve mali politikaların Yürütme'nin elinde olduğu ve bunun Ekvator Merkez Bankası aracılığıyla gerçekleştirileceği belirtilmektedir. (<https://www.bce.fin.ec/>). Ekvator'un Uluslararası Para Fonu (IMF) ile yapmış olduğu kredi anlaşması çerçevesinde, Ekvator Merkez Bankası'nın tam bağımsızlığı ve ülkede ABD dolarının resmi para birimi olarak kullanımının devam etmesi için hazırlanan Dolarizasyon'un Korunması Kanunu Ekvator Ulusal Meclisi'nde onaylanmıştır. Söz konusu Kanun, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmış ve Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

<https://rfd.org.ec/docs/normativa/2021/Boletin-26/1.Ley-Organica-Reformatoria-al-Codigo-Organico-Monetario-y-Financiero-Para-La-Dolarizacion.pdf>

Ekvator'da finansal faaliyetlerin genel kurallarını Bankacılık Denetim Kurulu belirlemektedir.

<https://www.superbancos.gob.ec/bancos/>

Vizeler

Türk vatandaşlarının tabi olduğu vize uygulamalarına göre; Umuma Mahsus Pasaport hamilleri 90 güne kadar olan turistik amaçlı seyahatlerinde vizeden muaftır. Hizmet, Hususi ve Diplomatik Pasaport hamilleri 90 güne kadar olan turistik amaçlı seyahatlerinde vizeden muaftır.

Yatırımcı vizesi:

Turistik seyahatler haricinde, kalıcı ticari faaliyet ya da yatırım gerçekleştirecek kişilerin yatırımcı vizesi için başvuruda bulunması gerekmektedir. Ülkeye girişten önce Ekvator Konsolosluklarından ilgili vizenin alınması gerekmektedir.

<https://www.gob.ec/mremh/tramites/concesion-visa-residencia-temporal-inversionista>

<https://www.gob.ec/sites/default/files/regulations/2023-05/REGLAMENTO%20A%20LA%20LOMH-2023.pdf>

Ticaret Eylemleri ve Diğer Faaliyetler için Vize:

18 Şubat 2022 tarihinde yayımlanan İnsan Hareketliliği Yasasına ilişkin 354 sayılı Karar'ın 50. maddesi kapsamında, yabancıların Ekvator'a girişlerinde gerekli olan vizelerin arasına "ticaret eylemleri ve diğer faaliyetler için vize" eklenmiştir.

Söz konusu Karara aşağıdaki internet adresinden erişim imkânı mevcuttur.

https://minka.presidencia.gob.ec/portal/usuarios_externos.jsf

<https://www.gob.ec/sites/default/files/regulations/2023-05/REGLAMENTO%20A%20LA%20LOMH-2023.pdf>

Yönetmeliğin 10. Bölümünde "Ticaret Eylemleri ve Diğer Faaliyetler için Vize" hükümlerine yer verilmektedir. Bu çerçevede,

Madde 98.-Ticaret Eylemleri ve Diğer Faaliyetler: Yabancılar, bu göçmen kategorisi için, Dışişleri ve İnsan Hareketliliği Bakanlığının yetkili idari birimine aşağıdaki gereklilikleri sunarak başvurabileceklerdir:

- Ekvator'da yerleşik gerçek veya tüzel bir kişiden gelen sponsorluk mektubu veya bir etkinliğe, seminere, çalışmaya, eğitime, yarışmaya, spor etkinliğine, uluslararası konferansa kayıt veya davetiye gibi gerçekleştirilecek faaliyeti destekleyen belge ile birlikte vize başvuru formu;
- En az altı (6) ay geçerlilik süresi olan pasaport;
- Son beş (5) yıl içinde menşe veya ikamet edilen ülkede sabıka kaydının bulunmadığına dair belge. Belge, Lahey Apostil Sözleşmesine taraf olan bir ülkede düzenlenmişse apostilli olması; söz konusu anlaşmaya taraf olmayan bir ülkede düzenlenmişse belgenin yasallaştırılması,
- Orijinal belge İspanyolca dışında bir dilde düzenlenmişse, yetkili bir profesyonel tarafından tercüme edilmesi,
- İzin verilen süre boyunca kalmak için yasal geçim kaynağının gösterilmesi,
- Yürürlükteki düzenlemelerle belirlenen ücretin ödenmesi gerekmektedir.

Yetkili makamın sunulan belgeleri doğrulayabilmesi için başvuru sahibinin Ekvator'daki sponsorunun e-posta adresi ve telefon numarası gibi iletişim bilgilerini sunması gerekmektedir. Yabancı uyruklu kişinin bilgilerinin doğruluğunun kanıtlanamaması durumunda vize başvurusu reddedilecektir.

Madde 99.- Geçici ziyaretçilerin ticaret eylemleri ve diğer faaliyetleri için kalıcı yetkilendirme.- İnsan hareketliliği otoritesinin yetkilerine hâle getirmeksizin, göçmenlik kontrol makamı, yabancı kişinin, ticaret ve iş faaliyetleri geliştirmek, şirketler ve gerçek kişilerle temaslar kurmak, idari veya adli işlemleri yürütmek, spor faaliyetleri, gönüllü faaliyetler, araştırma faaliyetleri, akademik veya bilimsel çalışmalar, teknoloji, yenilik, sanat, kültürel faaliyetler ile istihdam ilişkisi olmayan diğer alanlarda faaliyet göstermek için Ekvator topraklarına vardığı tarihten itibaren, istisnai olarak, bir (1) kronolojik yıl içinde kümülatif olarak otuz (30) uzatılamayan gün boyunca kalış izni verebilir.

Madde 100.- Kalıcı yetkilendirme ile giriş yapan kişiler için azami kalış süresi.- Geçici, diplomatik veya insani vizeye sahip olanlar dışında, yabancı bir kişi, hiçbir durumda, geçici ziyaretçi olarak, Ekvator topraklarında, kronolojik bir (1) yılda yüz seksen (180) günden fazla kalamaz.

Bir (1) kronolojik yılda yüz seksen (180) günü aşacak şekilde Ekvator'a giriş yapmak isteyen yabancı bir kişi, Dışişleri ve İnsan Hareketliliği Bakanlığı'nın yetkili idari organı tarafından verilmiş bir vize sunmalıdır. <https://www.gob.ec/mremh?page=0>

Çalışma izni:

Ekvator Çalışma Kanunu gereğince, iki tarafın imza ettiği kontrat, sigorta kurumu IESS'e kayıt ettirilmelidir. Düzenlenecek olan çalışma vizesi yabancıların Ekvator'da çalışabilmesi için yeterlidir.

- Yabancılar için izin ve işçi kaydı:
<https://www.gob.ec/mt/tramites/autorizacion-laboral-extranjeros-trabajar-sector-publico>

- Ekvator'daki çeşitli izin ve vizeler:
<https://www.gob.ec/mremh>
- Ekvator'da geçici çalışma ikamet vizesi için gerekli belgeler:
<https://www.gob.ec/mremh/tramites/concesion-visa-residencia-temporal-trabajo-actividades-laborales-relacion-dependencia>
- Ekvator'a Daimi veya Geçici olarak Yerleşmek İsteyenler için Vize Çeşitleri:
<https://www.gob.ec/mremh/tramites/protocolizacion-documentos-exterior>
- Ekvator'a Geçici olarak Yerleşmek İsteyenler için Vize Çeşitleri:
<https://www.cancilleria.gob.ec/2020/06/15/visas-en-el-ecuador/>
- Geçici Gelir Sahibi İkamet Vizesi:
<https://www.gob.ec/mremh/tramites/concesion-visa-residencia-temporal-rentista>

Kaynak: T.C Kito Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği